

Відокремлений

СИЛАБУС

структурний підрозділ

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Хомутецький фаховий коледж

ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ

Полтавського державного

ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ

аграрного університету»

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ

ТВАРИН

Освітньо-професійна програма: Ветеринарна медицина

Спеціальність: Н6 Ветеринарна медицина

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний /освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий освітній компонент
Форма навчання	Очна/денна
Семестр	IV/V
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	5 кредитів ЄКТС / 150 годин
Циклова комісія	Циклова комісія ветеринарних дисциплін
Мова викладання	Українська
Анотація освітнього компонента	Навчальна дисципліна «Патологічна фізіологія та патологічна анатомія тварин» належить до освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності. Метою викладання дисципліни «Патологічна фізіологія і патологічна анатомія тварин» є діагностика захворювань домашніх та сільськогосподарських тварин за патоморфологічними ознаками, виявленими в процесі некропсії і проведенні додаткових лабораторних досліджень, формування у майбутніх фахівців глибоких теоретичних та практичних знань щодо медико біологічної науки, яка має фактологічну, методичну, методологічну та теоретичну основу, вона є складовою частиною

	патології і вивчає комплекс проблем хворого організму як біологічної системи.
Предмет і завдання дисципліни	У результаті вивчення програмного матеріалу студент повинен: знати: матеріальні основи загальнопатологічних процесів (розлади кровообігу та лімфовідтоку, порушення обміну тканинної рідини, дистрофії, некроз, атрофія, гіпертрофія, гіперплазія, запалення, пухлини, імунопатологічні процеси); матеріальні основи патології різних органів; нозологію, патоморфологічні зміни та диференційні ознаки основних інфекційних та неінфекційних хвороб. вміти: працювати з мікроскопом, музейними та гістологічними препаратами; визначати і описувати характер патологічних процесів в органах і тканинах на основі макро- та мікроскопічних змін; складати патолого-анатомічний діагноз; правильно визначати причину загибелі тварини.
Заплановані результати навчання	Програмні результати навчання: РН2. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології. РН3. Використовувати дані анамнезу, епізоотичної ситуації, результати клінічних, лабораторних, інструментальних та інших досліджень. РН4. Застосовувати методи відбору зразків продукції тваринного, рослинного та біотехнологічного походження. РН5. Встановлювати діагноз хвороби на основі виявлених характерних патологоанатомічних змін в уражених органах і тканинах під час розтину трупів тварин. РН6. Дотримуватися основних понять з біобезпеки, біоетики, добробуту тварин. РН15. Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності й охорони праці за фахової діяльності. РН20. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
Заплановані знання та вміння	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими компетентностями: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку,

	<p>верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК2. Здатність відбирати, етикетувати і упаковувати матеріал для лабораторних досліджень та формлювати супровідні документи на нього.</p> <p>СК3. Здатність аналізувати дані анамнезу, епізоотичної ситуації, результатів клінічних і лабораторних досліджень з метою своєчасної діагностики хвороб різної етіології.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики, благополуччя тварин у професійній діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці під час фахової діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.</p> <p>СК13. Здатність поширювати ветеринарні знання серед населення й працівників тваринництва, господарств різних форм власності.</p> <p>СК14. Здатність планувати професійну діяльність та оформлювати звітну, облікову і довідкову документацію.</p>
<p>Структура навантаження на здобувача освіти</p>	<p>Всього – 150 год.</p> <p>Аудиторних занять – 99 год.</p> <p>Кількість лекційних годин – 69 год.</p> <p>Кількість практичних занять – 30 год.</p> <p>Кількість лабораторних занять – 0 год.</p>

	<p>Кількість годин для самостійної роботи здобувачів освіти – 51 год. Форма підсумкового контролю – іспит.</p>
Структура навчальної дисципліни	<p>1 Загальна нозологія 1.1 Вступ. Вчення про хворобу 1.2 Загальна етіологія 1.3 Вчення про патогенез 1.4 Хвороботворна дія чинників зовнішнього середовища 1.5 Реактивність організму 2 Загально патологічні процеси 2.1 Розлади кровообігу, лімфообігу та місткості тканинної рідини 2.2 Некроз. Атрофія Спеціальна патологія 2.3 Дистрофія 2.4 Гіпертрофія та регенерація 2.5 Смерть 2.6 Запалення 2.7 Розлади теплорегуляції 2.8 Пухлини 2.9 Вади розвитку 3 Спеціальна патологія 3.1 Патологія серцево-судинної системи і органів кровотворення 3.2 Патологія системи крові 3.3 Патологія органів дихання 3.4 Патології органів травлення 3.5 Патології печінки 3.6 Патологія сечової системи 3.7 Патологія ендокринної системи 3.8 Патологія нервової системи 3.9 Патологія обміну речовин 3.10 Отруєння 3.11 Патоморфологія інфекційних хвороб 3.12 Патоморфологія мікозів і мікотоксикозів 3.13 Патоморфологія інвазійних хвороб 4 Розтин трупів сільськогосподарських тварин</p>
Навчальні матеріали та ресурси	<p>Базова література: 1. Мазуркевич А.Й., Урбанович П.П., Василик Н.С. Патологічна фізіологія і патологічна анатомія тварин. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 344 с. 2. Урбанович П.П., Потоцький М.К., Гевкан І.І, та ін.. Патологічна анатомія тварин. К.: Ветінформ, 2008. – 896 с. Допоміжна література:</p>

	<p>1. Забелло Є.М. Патологічна анатомія інфекційних хвороб тварин/ Забелло Є.М.-Київ: Аграрна наука, 1997</p> <p>2. Мазуркевич А.І. та ін.. Патофізіологія тварин. /Мазуркевич А.І., Тарасевич В.Л., Дж. Клугі.-К.: Вища школа. 2010.</p> <p>3. Горальський Л.П. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи досліджень у нормі та при патології: Навчальний посібник / Л.П. Горальський, В.Т. Хомич, О.І. Кононський – Житомир: Полісся, 2005. – 288 с.</p> <p>4. Етіологія та патоморфологія дистрофій: навчальний посібник / [І.В. Папченко, М.В. Утеченко, М.Є. Іваницький та ін.]; за ред. І.В. Папченка і М.В. Утеченка – Біла Церква, 2006.–132 с</p> <p>5. Патолого-анатомічний розтин трупів сільськогосподарських тварин з основами судової ветеринарії: Методичні рекомендації для студентів освітнього рівня – магістр та слухачів Інституту післядипломного навчання / І.В.Папченко, Ю.М. Тирсіна, М.В. Утеченко – Біла Церква, 2018 – 54 с.</p> <p>6. Струков А.І. Патологічна анатомія: Підручник / Пер. з рос., 4-е вид., стереотипне. / А.І. Струков, В.В. Серов. – Харків: Факт, 2000. – 864 с.</p> <p>Інформаційні ресурси в інтернеті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – www.iso.org – сайт (ISO); – http://www.who.int/en/ - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ); – сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ); http://www.oie.int/
<p>Види занять, методи і форми навчання</p>	<p>Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, самостійна робота, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно комунікативні.</p> <p>Методи навчання: словесний (навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання); практичний метод (використання пат.препаратів та лабораторні дослідження); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання, написання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні,</p>

	<p>веб-орієнтовані); самостійна робота (опрацювання теоретичного матеріалу); індивідуальна науково-дослідна робота; методи оцінювання результатів навчання (тестування, усне опитування, експрес-опитування, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; захист лабораторних і практичних робіт; залік, екзамен)</p>
Пререквізити	Освітній компонент «Анатомія і фізіологія тварин»
Постреквізити	Освітні компоненти :«Внутрішні незаразні хвороби тварин», «Епізоотологія з мікробіологією», «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», «Ветеринарно-санітарна експертиза з основами переробки продуктів тваринництва», навчальна практика «Навчальна практика з Патологічної фізіології і патологічної анатомії тварин»
Критерії оцінювання	<p>Критерії оцінювання:</p> <p>«Відмінно».</p> <p>Вірна відповідь. Здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує його на практиці в стандартних ситуаціях (виконання завдань, практичних робіт), наводить аргументи на підставі своїх думок; здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, узагальненими; здобувач освіти вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.</p> <p>«Добре».</p> <p>Вірна відповідь. Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями, вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована.</p> <p>«Задовільно».</p> <p>Відповідь здобувача освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p> <p>«Незадовільно».</p>

	Невірна відповідь на питання. Здобувач освіти не описує явища, не виявляє знання і розуміння основних положень теми.
Політика курсу	7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента) Освітній компонент «Патологічна фізіологія і патологічна анатомія сільськогосподарських тварин» носить теоретичний та практичний характер, тому для успішного навчання необхідно відвідувати заняття, працювати з базовою та допоміжною літературою та виконувати завдання для самостійної роботи. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. Навчальний матеріал та лабораторно-практичні роботи пропущених занять повинні бути відпрацьовані в позаурочний час згідно графіка консультацій. Виконані лабораторно-практичні роботи повинні бути захищені, як правило, в день їх виконання. За роботи, які подаються із порушенням термінів здачі без поважних причин знімаються бали (до 20%). Студенти повинні дотримуватися принципів та норм етичної поведінки: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату завдання студенту не зараховується і він повинен його виконати повторно. Під час усного опитування забороняються підказки, використання конспектів та навчальної літератури, інформаційних ресурсів в інтернеті. Лабораторно-практичні та екзаменаційні роботи виконуються за індивідуальними варіантами. Списування та використання навчальної літератури, конспектів, робочих зошитів, інформаційних ресурсів в інтернеті, мобільних телефонів та інших засобів під час виконання самостійних, та інших підсумкових робіт не допускається.
Види контролю	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Види контролю: вхідний, поточний, тематичний, модульний, семестровий, підсумковий, самоконтроль.

	<p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, захист практичних робіт. Підсумковий контроль – екзамен.</p>
<p>Самостійна робота здобувача освіти</p>	<p>Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час і включає: опрацювання додаткового матеріалу, підготовку до лабораторно практичних занять, виконання індивідуальних завдань тощо. Індивідуальні завдання є однією із форм організації самостійного навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, умінь та навичок, які студенти одержують в процесі формального навчання. Серед типових індивідуальних завдань: виконання завдань на платформі Google, науково-дослідницькі роботи, презентації, віртуальні подорожі, виконання в індивідуальному порядку вправ різного рівня складності тощо.</p>
<p>Силабус навчальної дисципліни складено викладачем ветеринарних дисциплін Яценко В.М.</p>	